

TÓTH NÓRA

A Hódmezővásárhely-kopáncsi 10-11. századi temető paleopatológiai vizsgálatának előzetes eredményei

A honfoglalás kor régészeti kutatásának legfontosabb vizsgálati módszere a temetőelemzés. A leletanyag klasszikus régészeti értelmezése természetesen igen korlátozott, de az olyan társtudományok, mint az antropológia eszközeinek a bevonásával számos új, értékes információra tehetünk szert.

Kutatásom témája ennek megfelelően egy viszonylag ismeretlen, de annál érdekesebb lelőhely, Hódmezővásárhely-Kopáncs 10-11. századi temetőjének komplex, régészeti és embertani vizsgálata.

A temető feltárását két részletben, az 1940-es években végezték, s összesen 97 sírt dokumentáltak. Az ezóta eltelt időben az alapvető régészeti és embertani elemzés megtörtént, azonban az eredmények jelen ismereteinknek megfelelően revízióra szorulnak, másfelől átfogó embertani elemzés, amely a csontanyag paleopatológia elemzését is tartalmazná máig nem készült.

Jelen előadásban ezt a hiányt pótolva paleopatológiai vizsgálataink előzetes eredményeit mutatom be, melyek között több egyedi, olykor a teljes honfoglalás kori anyagban is különlegesnek számító eset és jelenség is található.

TÓTH ILDIKÓ

Mágneses hidrogélek fejlesztése ízületi folyadék pótlásának céljára

Az ízületi porckopás az ízületi problémák egyik leggyakoribb formája. A betegség kialakulásának számos oka lehet, az öröklött tényezők és a fokozott terhelés mellett az ízületi folyadék viszkoelasztikusságának csökkenése is hozzájárul. Az ízületi folyadék hialuronát-tartalmú injekcióval történő pótlása régóta alkalmazott kezelési eljárás. A munkám elsődleges célja, hogy olyan hialuronát alapú, biokompatibilis mágneses hidrogéleket állítsak elő, melyek a későbbiekben térdizületi folyadék pótlásaként felhasználhatóak lehetnek. Munkám során mágneses folyadékok felhasználásával előállított hidrogélek reológiai tulajdonságait jellemzem, illetve hangolom a felhasználás igényeit szem előtt tartva.

A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 keretében zajlott.

TÖRŐ BALÁZS

A kollektivizálás és az állami gazdaság létrejöttének migrációra gyakorolt hatása Balatonakaliban

Esettanulmányomban egy Balaton-felvidéki település társadalmi szerkezetét veszem vizsgálat alá a huszadik század ötvenes, hatvanas éveinek eseményeire koncentrálva. A mezőgazdaságnak az ezekben az évtizedekben szovjet mintára történő átalakítása következtében a falusi lakosság városba áramlása mellett a nagy munkaerőt igénylő mezőgazdasági üzemek vonzereje is jelentős népmozgást eredményezett.

Vizsgált településünkön a jelenség mindkét összetevője megragadható, hiszen a korszakban számos család döntött a költözés mellett, hogy a számukra megélhetést többé nem biztosító szőlőművelés helyett valamely városban keressék megélhetésüket. Emellett a nagyüzemi szőlőtermeléssel és borászattal foglalkozó helyileg megalakult állami gazdaságnak nagyszámú munkaerőre volt szüksége, amelyhez távolabbi településekről kellett dolgozókat toboroznia.

Előadásomban a két ellentétes irányú népmozgás révén kialakult faluközösség egyes jellemzőire igyekszem rávilágítani.

URBANIK TÍMEA

Szövegközi építkezések Mészöly Miklós prózájában

A magyar irodalomban a hetvenes évek prózafordulatát Mészöly Miklós prózájának egyes darabjaihoz szokás kötni. Hogyan alakul Mészöly prózája e fordulat után, milyen szövegépítkezési formák kerülnek előtérbe? A jelöletlen intertextuális kapcsolatok mellett hogyan jelennek meg a szintén jelöletlen belső szövegközi, intratextuális kapcsolatok? Előadásomban ezekre a kérdésekre keresek válaszokat Mészöly *Megbocsátás* című kisregénye segítségével.

VARGA DÓRA

A vallásosság alakulása Magyarországon az ezredforduló előtti és az azt követő években

Kezdetnek egy elméleti áttekintést tervezek, melyben tisztázom az alapfogalmakat, s az általam beszélni kívánt kérdésköröket. Ezután megfogalmazom hipotéziseimet, melynek eredményeit különböző statisztikai tesztekkel prezentálnék. Elsősorban a vallásos csoport összetételére helyezném a hangsúlyt, amelyet a 20. századi Magyarország helyzetével összevetve ismertetném. Végül pedig a vallásosok értékpreferenciájáról beszélnék.

VARGA RAMÓNA ENIKŐ

Az alvás hatásának vizsgálata különböző érzelmi valenciájú szavak konszolidációjában

A mindennapi életben testközelből tapasztalhatjuk, hogy emlékezetünket befolyásolják az eseményekhez kapcsolódó vagy éppenséggel nem kapcsolódó érzelmek. Jobban emlékszünk a minket felkavaró autóbalesetre az utcán, mint a rutinszerűen és érzelemmentesen végzett aznapi fogmosásunkra. Az emlékezetet mint témakört nagysága miatt azonban nem lehet általánosságban lefedni, ezért kutatásomban a deklaratív emlékezet szemantikus részére helyeztem a hangsúlyt.

Alapvetőnek tekintetem az érzelmek emlékezetre gyakorolt hatását, s e két tényező kapcsolatában az alvás szerepét kívánom megvizsgálni. Arról már számos kutatás született, hogy az alvás jótékony hatással van-e az emberi deklaratív emlékezetre. Jelen vizsgálat azonban egészen pontosan az alvás szerepét, a különböző valenciájú szavak szemantikus emlékezetben történő konszolidációjában fogja kutatni. Hipotézisként azt állítottam fel, hogy alapvetően a negatív érzelmi töltetű szavakra emlékszünk jobban. Kísérletem operacionalizálása szólistatanulással fog megvalósulni, melyhez kapcsolódó további hipotéziseim, hogy a visszakérdezést megelőzően alvó emberek az ébrenléti csoporthoz képest összességében is több szóra és több negatív szóra fognak emlékezni.

Mindenekelőtt három a vizsgálati személyek alvási szokásait és állapotát felmérő teszttel indítok. Először a Rövid Stanford Álmosági Skála alapján szubjektívan meghatározzák, hogy milyen állapotban érzik magukat. Ezután a PSQI-t töltik ki, melyből az elmúlt hónapra vonatkozólag tudok később következtetéseket levonni, s segítségével az alvászavaros diákokat kiszűrni. Végül pedig a teljesítményt befolyásoló, előző esti alvásról a Groningen Alvásminőség Skála ad információkat.

Az általam prezentálni kívánt kutatás még az előkészítő fázisban van, azonban a közönségnek szeretném bemutatni annak felépítését, a probléma relevanciáját, irodalmi